

UZNESENIE SÚDU PRVÉHO STUPŇA (tretia komora)
z 10. decembra 2004*

Vo veci T-196/03,

European Federation for Cosmetic Ingredients (EFFCI), so sídlom v Bruseli (Belgicko), v zastúpení: K. Van Maldegem a C. Mereu, advokáti,

žalobca,

proti

Európskemu parlamentu, v zastúpení: J. L. Rufas Quintana, M. Moore a K. Bradley, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

a

Rade Európskej únie, v zastúpení: E. Karlsson a M. C. Giorgi Fort, splnomocnené zástupkyne,

žalovaným,

* Jazyk konania: angličtina.

ktorej predmetom je návrh na zrušenie:

- článku 1 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/15/ES z 27. februára 2003, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 76/768/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa kozmetických výrobkov (Ú. v. ES L 66, s. 26; Mim. vyd. 13/031, s. 144), v časti, v ktorej sa do smernice 76/768 vkladá nový článok 4a ods. 2 a 2.1, a nový článok 4b,

- článku 1 ods. 5 smernice 2003/15 v časti, v ktorej sa do článku 6 ods. 3 smernice 76/768 vkladá nový pododsek,

**SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
(tretia komora)**

v zložení: predseda komory J. Azizi, sudcovia M. Jaeger a F. Dehousse,
tajomník: H. Jung,

vydal toto

Uznesenie

Právny, skutkový a procesný rámec

- 1 Pred prijatím napadnutého aktu bol článok 4 ods. 1 smernice Rady 76/768/EHS z 27. júla 1976 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa kozmetických výrobkov (Ú. v. ES L 262, s. 169; Mim. vyd. 13/003, s. 285)

- doplnený smernicou Rady 93/35/EHS zo 14. júna 1993, ktorou sa šiestykrát mení a dopĺňa smernica Rady 76/768 (Ú. v. ES L 151, s. 32; Mim. vyd. 13/012, s. 75), ktorou sa do neho vložil bod i),

- tento bod i) bol naposledy zmenený smernicou Komisie 2000/41/ES z 19. júna 2000, ktorou sa po druhý krát odkladá termín, po ktorom sú zakázané testy na zvieratách na prísady alebo kombinácie prísad kozmetických výrobkov (Ú. v. ES L 145, s. 25; Mim. vyd. 13/025, s. 278).

Článok 4 ods. 1 prvý pododsek smernice 76/768 znel v dôsledku toho takto:

„Členské štáty bez ovplyvnenia ich všeobecných povinností vyplývajúcich z článku 2 zakážu obchodovanie s kozmetickými výrobkami, ktoré obsahujú:

...

- i) zložky alebo kombinácie zložiek testované na zvieratách po 30. júni 2002 na dosiahnutie súladu s požiadavkami tejto smernice.“

2 Pred prijatím napadnutého aktu bola tiež smernica 76/768

- doplnená článkom 1 smernice Rady 88/667/EHS z 21. decembra 1988, ktorou sa štvrtýkrát mení a dopĺňa smernica 76/768 (Ú. v. ES L 382, s. 46; Mim. vyd. 13/009, s. 293), ktorým sa vložil článok 6 ods. 3,

- tento článok bol doplnený článkom 1 ods. 9 smernice 93/35.

V dôsledku toho znel článok 6 ods. 3 smernice 76/768 takto:

„Členské štáty prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa pri označovaní, ponúkaní na predaj a propagácii kozmetických výrobkov nepoužívali texty, názvy, obchodné značky, zobrazenia a názorné alebo iné symboly, ktoré by pripisovali týmto výrobkom vlastnosti, ktoré nemajú. Ako dodatok, každý referenčný odkaz týkajúci sa testovania na zvieratách musí jasne uvádzať, či bol v uskutočnených testoch zahrnutý konečný výrobok a/alebo jeho zložky.“

- 3 Európsky parlament a Rada prijali 27. februára 2003 smernicu 2003/15/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 76/768 (Ú. v. ES L 66, s. 26; Mim. vyd. 13/031, 144).

- 4 Článok 1 smernice 2003/15 znie:

„Smernica 76/768/EHS sa týmto mení a dopĺňa takto:

...

2) nasledujúci článok sa vkladá:

„Článok 4a

1. Bez dopadu na všeobecné povinnosti odvodené z článku 2 členské štáty zakážu:

- a) uvádzanie kozmetických výrobkov na trh, ktorých konečné zloženie bolo s cieľom splnenia požiadaviek tejto smernice podrobené testom na zvieratách za použitia inej ako alternatívnej metódy po tom, ako príslušná alternatívna metóda bola legalizovaná a prijatá na úrovni Spoločenstva s príslušným ohľadom na vývoj legalizácie v rámci OECD;

- b) uvádzanie na trh kozmetických výrobkov obsahujúcich zložky alebo kombinácie zložiek, ktoré boli s cieľom splnenia požiadaviek tejto smernice podrobené testom na zvieratách za použitia inej ako alternatívnej metódy po tom, ako príslušná alternatívna metóda bola legalizovaná a prijatá na úrovni spoločenstva s príslušným ohľadom na vývoj legalizácie v rámci OECD;

- c) vykonávanie testov na zvieratách na konečných kozmetických výrobkoch na svojom území s cieľom splnenia požiadaviek tejto smernice;

- d) vykonávanie testov na zvieratách na zložkách alebo na kombináciách zložiek na svojom území s cieľom splnenia požiadaviek tejto smernice najneskôr do dátumu, od ktorého sa tieto testy majú nahradiť jednou alebo viacerými legalizovanými alternatívnymi metódami, ktoré sú vymenované v prílohe V k smernici Rady 67/548/EHS z 27. júna 1967 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania nebezpečných látok (*) alebo v prílohe IX k tejto smernici.

Európska komisia najneskôr do 11. septembra 2004, v súlade s postupom uvedenom v článku 10 ods. 2 a po porade s Vedeckým výborom pre kozmetické výrobky a nepotravinárske výrobky určené pre spotrebiteľov (SCCNFP), stanoví obsah prílohy IX.

2. Po porade s SCCNFP a s Európskym centrom pre legalizáciu alternatívnych metód (ECVAM) a s príslušným ohľadom na vývoj legalizácie v rámci OECD Komisia vypracuje časové rozvrhy pre vykonanie ustanovení podľa odseku 1 písm. a), b) a d), ktoré zahrňujú konečné termíny pre postupné zastavenie viacerých testov na zvieratách. Časové rozvrhy sa sprístupnia verejnosti najneskôr do 11. septembra 2004 a zašlú Európskemu parlamentu a Rade. Obdobie pre vykonanie sa obmedzí na maximum 6 rokov od nadobudnutia účinnosti smernice 2003/15/ES vo vzťahu k odseku 1 písm. a), b) a d).

2.1. Pokiaľ ide o testy týkajúce sa toxicity opakovaných dávok, reprodukčnej toxicity a toxikokinetiky, pre ktoré zatiaľ žiadne alternatívne metódy neexistujú, obdobie pre vykonanie odseku 1 písm. a) a b) sa obmedzí na maximum 10 rokov od nadobudnutia účinnosti smernice 2003/15/ES.

...

Článok 4b

Používanie látok v kozmetických výrobkoch, ktoré sú klasifikované ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu, kategórií 1, 2 a 3 podľa prílohy I k smernici 67/548/EHS sa zakazuje. Z tohto dôvodu Komisia prijme potrebné opatrenia v súlade s postupom uvedeným v článku 10 ods. 2. Látka klasifikovaná v kategórii 3 sa môže použiť v kozmetike, ak bola ohodnotená Vedeckým výborom pre kozmetické výrobky a nepotravinárske výrobky určené pre spotrebiteľov (SCCNFP) a uznaná za prijateľnú pre použitie v kozmetických výrobkoch.'

...

- 5) Posledná veta článku 6 ods. 3 sa vypúšťa a vkladá sa tento pododsek:

„Ďalej výrobca alebo osoba zodpovedná za uvádzanie výrobku na trh v spoločenstve môže, na obale výrobku alebo na akomkoľvek dokumente, vyhláseniach, etikete, páske alebo golieriku doprevádzajúcich alebo odkazujúcich na produkt, využiť skutočnosť, že neboli vykonané žiadne testy na zvieratách, iba v tom prípade, ak výrobca a jeho zásobovatelia nevykonali alebo nepoverili vykonať žiadne testy na zvieratách na konečnom výrobku, jeho prototype alebo na ktorejkoľvek zložke, ktorú obsahuje, alebo nepoužili žiadne zložky, ktoré boli niekým iným testované na zvieratách na účely vývoja nových kozmetických výrobkov. Prijmú sa usmernenia v súlade s postupom uvedeným v článku 10 ods. 2 a uverejnia sa v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Európskemu parlamentu sa zašlú kópie návrhov opatrení predložených Komisii.'"

...“

- 5 Žalobca je európske zoskupenie hospodárskych záujmov (EZHZ), ktorého členmi sú dve združenia podnikov vyrábajúcich chemické výrobky.

- 6 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 3. júna 2003 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie a ktorou sa domáha čiastočného zrušenia smernice 2003/15.

- 7 Samostatnými podaniami podanými do kancelárie Súdu prvého stupňa 17. júla a 14. augusta 2003 žalovaní vzniesli dve námietky neprípustnosti na základe článku 114 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa. Žalobca podal k týmto námietkam svoje pripomienky 29. septembra 2003.

Návrhy účastníkov konania

- 8 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:
 - vyslovil, že žaloba je prípustná a dôvodná, alebo subsidiárne, aby spojil rozhodovanie o prípustnosti s rozhodovaním o veci samej,

 - zrušil článok 1 smernice 2003/15 v časti, v ktorej sa ním vkladá článok 4a ods. 2 a 2.1 a článok 4b, ako aj nový pododsek v článku 6 ods. 3,

 - zaviazal žalovaných na náhradu trov konania.

9 Rada Európskej únie a Európsky parlament navrhujú, aby Súd prvého stupňa:

- zamietol žalobu ako neprípustnú,

- zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

O konaní

1. *O spojení preskúmania námietok neprípustnosti s preskúmaním veci samej*

Tvrdenia účastníkov konania

10 Rada a Parlament navrhujú, aby Súd prvého stupňa podľa článku 114 ods. 1 rokovacieho poriadku rozhodol o prípustnosti žaloby bez prejednaní veci samej.

11 Naopak, žalujúce zoskupenie navrhuje, aby Súd prvého stupňa „preskúmal vec samu skôr ako rozhodne o prípustnosti, alebo subsidiárne, aby spojil každé rozhodnutie s preskúmaním veci samej“. European Federation for Cosmetic Ingredients (EFfCI) tvrdí, že „tento spor sa dotýka mimoriadne zložitej oblasti práva, v ktorej je [jeho] právne postavenie... úzko spojené s otázkami, ktoré vyvoláva vec sama“. Túto zložitosť potvrdzuje nesprávny opis dôvodov uplatnených na podporu návrhu

uvedený Parlamentom v jeho námietke neprípustnosti. Súd prvého stupňa by mal preto preskúmať vec samu „skôr alebo zároveň s otázkou prípustnosti“. EFFCI dodáva, že túto možnosť výslovne stanovuje článok 114 ods. 4 rokovacieho poriadku. Okrem toho je vysvetlená v rozsudku Súdu prvého stupňa z 1. decembra 1999, Boehringer/Rada a Komisia (T-125/96 a T-152/96, Zb. s. II-3427).

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 12 Podľa článku 114 ods. 4 prvého pododseku rokovacieho poriadku môže Súd prvého stupňa rozhodnúť o námietke neprípustnosti, ktorú vzniesol účastník konania podľa článku 114 ods. 1, alebo rozhodnutie o nej spojiť na spoločné konanie o veci samej.
- 13 Z rozsudku Súdneho dvora z 26. februára 2002, Rada/Boehringer, (C-23/00 P, Zb. s. I-1873, bod 52), vyplýva, že posúdenie požiadaviek na riadny výkon spravodlivosti za konkrétnych okolností, patrí do právomoci Súdu prvého stupňa. Z dôvodu hospodárnosti konania si v tejto veci Súd prvého stupňa mohol výnimočne zvoliť, či preskúma zákonnosť jedného z napadnutých aktov skôr ako prípustnosť prvej z dvoch spojených žalôb (rozsudok Boehringer/Rada a Komisia, už citovaný v bode 11 vyššie).
- 14 V tomto prípade sa nezdá, že by sa dala podobná hospodárnosť konania predpokladať. Tvrdenie EFFCI, podľa ktorého žaloba vyvoláva mimoriadne zložité právne otázky, naopak vedie k tomu, aby sa nepristúpilo k preskúmaniu veci samej, pokiaľ to prípadná neprípustnosť žaloby umožňuje. Z tohto hľadiska nie je možné súhlasiť s tvrdením, podľa ktorého táto zložitosť a nemožnosť rozhodnúť o neprípustnosti žaloby bez zbytočného odkladu vychádza z nesprávneho chápania žalobných dôvodov zo strany Parlamentu. Parlament neopiera námietky neprípustnosti, ktoré vznáša, o spôsob, akým pochopil žalobné dôvody, takže aj keď je jeho spôsob chápania nesprávny, nie je pre spojenie rozhodovania o námietke neprípustnosti s rozhodnutím vo veci samej podstatný.

15 Požiadavke EFfCI teda nemožno vyhovieť. Povaha žaloby o neplatnosť sa totiž nemôže obmedziť na obyčajnú právnu radu o zákonnosti napadnutej smernice, aby tým nebol zmarený účel článku 230 ES.

16 V dôsledku toho treba rozhodnúť o neprípustnosti bez prejednávania veci samej v súlade s článkom 114 ods. 1 rokovacieho poriadku.

17 Navyše, ak Súd prvého stupňa podľa článku 114 ods. 3 rokovacieho poriadku nerozhodne inak, konanie pokračuje ústnou časťou. V tomto prípade Súd prvého stupňa považuje oboznámenie sa s dokumentmi v spise za dostatočné na to, aby rozhodol o návrhoch, ktoré predložili žalovaní, bez toho, aby sa začala ústna časť konania.

2. *O návrhu na dôvernosť*

18 EFfCI navrhlo 29. septembra 2003, aby sa podľa článku 116 ods. 2 rokovacieho poriadku na niektoré dokumenty vzťahovala dôvernosť.

19 Z tohto ustanovenia vyplýva, že návrh na dôvernosť je spojený so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Keďže k vstupu vedľajšieho účastníka do konania v tomto prípade nedošlo, návrh je predčasný. Preto nie je potrebné sa k tomuto bodu vysloviť.

O neprípustnosti žaloby

1. *Tvrdenia účastníkov konania*

- 20 Žalovaní tvrdia, že žaloba je neprípustná, keďže sa žalobcu sporné ustanovenia v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES osobne netýkajú.
- 21 Podľa ich názoru nie je možné zo skutočnosti, že napadnutý akt sa ekonomicky viac dotkol podnikov, ktoré zastupuje žalujúce zoskupenie, ako iných podnikov vyvodiť, že sa osobne žalujúceho združenia týka, pokiaľ ich tento akt nepoškodzuje z dôvodu určitých vlastností, ktoré sú pre nich charakteristické.
- 22 Žalovaní okrem toho tvrdia, že Súdny dvor v rozsudku z 18. mája 1994, Codorniu/ Rada (C-309/89, Zb. s. I-1853), nevyvodil, že by iba na základe skutočnosti, že sporným opatrením boli porušené práva duševného vlastníctva, išlo o osobu, ktorej sa opatrenie „osobne týka“. Zo skutočnosti, že spoločnosť bola konfrontovaná s právnou úpravou, ktorá vyhradzovala výraz „crémant“ niektorým francúzskym a luxemburským vinárom, a teda jasne určenému okruhu výrobcov, pričom tento istý pojem bol jej zapísanou ochrannou známkou, vyvodil skôr prípustnosť žaloby. Naopak skutočnosť, že EffCI zastupuje a obhajuje záujmy veľkého počtu spoločností, ktoré sú majiteľmi patentov pre obchodovanie s látkami, ktoré sa používajú na výrobu kozmetických výrobkov, nie je dostatočným rozlišovacím prvkom. Zloženie väčšiny kozmetických výrobkov je totiž chránené právami duševného vlastníctva.

- 23 Navyše, zohľadnenie skutočnosti, že zastupuje celé odvetvie, ako skutočnosti umožňujúcej splniť podmienku, podľa ktorej sa musí akt subjektu osobne týkať, by zbavilo túto podmienku akéhokoľvek významu.
- 24 Podľa žalovaných napokon z judikatúry vyplýva, že pri vykonávaní právnych predpisov Spoločenstva patrí zabezpečenie úplnej a účinnej súdnej ochrany, ktorej sa môže žalobca domáhať, do právomoci členských štátov.
- 25 EFfCI naopak tvrdí, že sa ho akt v porovnaní s každým iným hospodárskym subjektom osobne týka, keďže zákaz uvádzania kozmetických výrobkov, ktoré sú testované na zvieratách alebo ktoré obsahujú látky, ktoré sú klasifikované ako karcinogénne, mutagénne alebo toxické pre reprodukciu (ďalej len „KMR“), by sa zvlášť týkal obchodnej činnosti výrobcov zložiek, ktoré sa používajú v kozmetických výrobkoch.
- 26 EFfCI tvrdí, že napadnuté ustanovenia zakazujú na jednej strane testovanie chemických látok používaných pri výrobe kozmetických výrobkov na zvieratách a na druhej strane obchodovanie s hotovými kozmetickými výrobkami alebo s látkami, ktoré sú súčasťou ich zloženia, ktoré sa takto testujú. Tieto zákazy by sa uplatňovali, aj keby sa testovanie na zvieratách vykonávalo pre splnenie iných právnych úprav. Podľa EFfCI poškodzujú tieto zákazy jej postavenie v hospodárskej súťaži, keďže spoločnosti, ktoré zastupuje, sú znevýhodnené oproti iným podnikom, ktoré nepôsobia v odvetví kozmetických výrobkov, alebo oproti iným, ktorí uvádzajú na trh zložky používané výlučne v tomto priemysle, ktoré ale nie sú testované na zvieratách. Znevýhodnenie vyplýva zo skutočnosti, že podniky združené v EFfCI vykonávajú rozdielne činnosti. Z tohto dôvodu by sa mali podriaďiť aj iným právnym

predpisom, ktoré vyžadujú vykonávanie testovania na zvieratách. Dosah týchto zákazov je podľa žalobcu ešte významnejší, pretože pre zachovanie konkurenčných pozícií kozmetických podnikov je inovácia nevyhnutná. Stále totiž potrebujú nové chemické látky, „ktoré sa musia vzhľadom na ustanovenia smernice o nebezpečných látkach podrobiť dôkladnejšiemu testovaniu na zvieratách“.

- 27 EFFCI ďalej tvrdí, že „[druhý] napadnuté opatrenie má zjavný účinok na [jeho] právne postavenie..., keďže už nebude môcť používať látky, ktoré sú klasifikované ako KMR kategórií 1, 2 a 3 a ktoré sú súčasťou zloženia kozmetických výrobkov. Aj v tomto prípade spoločnosti, ktoré sú členmi združenia,... v súčasnosti vyrábajú a dodávajú kozmetickému priemyslu chemické látky, ktoré patria do týchto kategórií“.
- 28 Podľa EFFCI sú spoločnosti, ktoré združuje, poškodené tretím napadnutým opatrením, keďže toto opatrenie dovoľuje výrobcom kozmetických výrobkov používať etiketu, na ktorej sa uvedie, že pri výrobe kozmetického výrobku a zložiek, ktoré obsahuje, neboli vykonané žiadne testy na zvieratách. Keďže chemické látky boli takmer všetky testované na zvieratách a keďže je potrebných veľa rokov na to, aby boli k dispozícii alternatívne metódy, EFFCI tvrdí, že od okamihu nadobudnutia účinnosti napadnutej smernice budú môcť spoločnosti, ktorých záujmy obhajuje, iba zriedka uviesť, že neboli vykonané také testy. Dotknuté podniky budú teda znevýhodnené oproti iným hospodárskym subjektom, ktoré budú spôsobilé využiť výhodu tohto označenia. Navyše budú znášať „znevýhodnenie v hospodárskej súťaži oproti iným výrobcov kozmetických výrobkov, ktorí používajú klamlivú etiketu, ktorá uvádza, že neboli vykonané žiadne testy na zvieratách“.
- 29 EFFCI ďalej tvrdí, že spoločnosti, ktoré združuje, sú individualizované patentmi, ktorých sú majiteľmi. Tvrdí totiž, že im tieto patenty priznávajú výhradné právo používať a uvádzať na trh výrobky, na ktoré sa vzťahujú. Toto právo požíva podľa žalobcu osobitnú ochranu, ktorá je obdobná ochrane, ktorú uznal Súdny dvor v rozsudku z 24. júna 1986, AKZO Chemie/Komisia (53/85 Zb. s. 1965). Smernica,

ktorá je predmetom tohto sporu, bude mať teda negatívny vplyv na výhody, ktoré z toho pre výrobcov vyplývajú. S odkazom na rozsudok Codorniu/Rada, už citovaný v bode 22 vyššie, trvá EFfCI na tom, že výhradné právo obchodovať s výrobkami, ktoré sú výsledkom vynálezov, ktoré predchádzali prijatiu dotknutej smernice, je totožné s právom, ktoré mala spoločnosť Codorniu z dôvodu zapísania ochrannej známky „crémant“ a ktoré umožnilo, že sa jej žaloba považovala za prípustnú.

30 Žalujúce zoskupenie tiež tvrdí, že v určitých prípadoch sú spoločnosti, ktorých záujmy zastupuje, nútené neplniť zmluvné povinnosti, ku ktorým sa predtým zákazníkovi zaviazali, čo zmluvným stranám spôsobuje vážne straty, pokiaľ ide o vzájomnú dôveru a podiely na trhu.

31 Žalujúce zoskupenie preto využíva skutočnosť, že „sa zúčastnilo správneho konania tak, že poskytlo vedecké údaje a predkladalo pripomienky počas celého priebehu procesu prijímania“ smernice, ktorá je predmetom sporu. Navyše z článku 13 smernice 76/768 vyplýva osobitná ochrana, na základe ktorej sa vyžaduje, aby boli dotknutí účastníci vyzumení o presných dôvodoch „pre všetky jednotlivé opatrenia zavádzajúce obmedzenie alebo zákaz na obchodovanie s kozmetickými výrobkami a prijaté v súlade s touto smernicou“.

32 Napokon žalujúce zoskupenie uvádza, že „jeho spôsobilosť... ochraňovať svoje práva duševného vlastníctva (patent) a jeho spôsobilosť obhajovať svoje výrobky na základe existujúcich právnych predpisov Spoločenstva (práva na obhajobu) je vyššou právnou zásadou, ktorá sa musí dodržiavať za všetkých okolností, keď ide o práva a slobody jednotlivcov“. Pokračuje, že táto právna zásada „vychádza z článkov 6 a 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd [(EDLP), ktorý bol uzavretý v Ríme 4. novembra 1950]“.

2. Posúdenie Súdom prvého stupňa

Všeobecné úvahy

- 33 V zmysle článku 230 štvrtého odseku ES „každá fyzická alebo právnická osoba môže... podať žalobu proti rozhodnutiu, ktoré je jej určené, alebo proti rozhodnutiu, ktoré sa jej priamo a osobne týka, hoci je vydané formou nariadenia alebo rozhodnutia určeného inej osobe“.
- 34 Aj keď sa článok 230 štvrtý odsek ES výslovne nezaobera prípusnosťou žalôb o neplatnosť, ktoré podávajú jednotlivci proti smernici, napriek tomu z judikatúry vyplýva, že táto jediná okolnosť nestačí na vyslovenie neprípustnosti takýchto žalôb (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. júna 1998, UEAPME/Rada, T-135/96, Zb. s. II-2335, bod 63; uznesenie Súdu prvého stupňa z 10. septembra 2002, Japan Tobacco a JT International/Parlament a Rada, T-223/01, Zb. s. I-3259, bod 28, a uznesenie Súdu prvého stupňa zo 6. mája 2003, Vannieuwenhuyze-Morin/Parlament a Rada, T-321/02, Zb. s. II-1997, bod 21). Okrem toho nemôžu inštitúcie Spoločenstva vylúčiť súdnu ochranu, ktorú toto ustanovenie Zmluvy ponúka jednotlivcom samotnou voľbou formy aktu, o ktorý ide (uznesenia Súdu prvého stupňa zo 14. januára 2002, Association contre l'heure d'été/Parlament a Rada, T-84/01, Zb. s. II-99, bod 23; Japan Tobacco a JT International/Parlament a Rada, už citované, bod 28, a Vannieuwenhuyze-Morin/Parlament a Rada, už citované, bod 21). Je preto potrebné zistiť, či sa sporná smernica týka „priamo a osobne“ žalujúceho zoskupenia v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES.
- 35 S ohľadom na kumulatívnu povahu týchto dvoch podmienok sa Súd prvého stupňa domnieva, že je potrebné najskôr preskúmať, či je žalujúce zoskupenie osobne dotknuté, pretože keby nebolo, bolo by zbytočné zisťovať, či bolo priamo poškodené smernicou, ktorá je predmetom sporu.

O podmienke, podľa ktorej musí byť žalobca osobne dotknutý

- 36 V tomto prípade je nepochybné, že články 4a, 4b a článok 6 ods. 3 druhý pododsek, ktoré boli vložené do smernice 76/768 ustanoveniami, ktoré sú predmetom sporu, sú vyjadrené všeobecným spôsobom. Tieto ustanovenia sa uplatňujú na objektívne určené situácie a majú právne účinky voči podnikom vyrábajúcim látky používané pri výrobe kozmetických výrobkov, a teda voči jednej kategórii právnických osôb, ktorá je určená všeobecným a abstraktným spôsobom.
- 37 Skutočnosť, že napadnutý akt je svojou povahou všeobecne platným právnym aktom a nie rozhodnutím v zmysle článku 249 ES, však nestačí sama osebe na to, aby sa vylúčila možnosť jednotlivca podať proti nemu žalobu o neplatnosť (rozsudky Súdneho dvora Codorniu/Rada, už citovaný v bode 22 vyššie, bod 19, a z 22. novembra 2001, Antillean Rice Mills/Rada, C-451/98, Zb. s. I-8949, bod 49, a uznesenia Súdu prvého stupňa Japan Tobacco a JT International/Parlament a Rada, už citované v bode 34 vyššie, bod 29, a z 21. marca 2003, Établissements Toulorge/Parlament a Rada, T-167/02, Zb. s. II-1111, bod 26).
- 38 Za určitých okolností sa totiž aj normatívny akt, ktorý sa uplatňuje na dotknuté hospodárske subjekty vo všeobecnosti, môže týkať osobne niektorých z nich, pričom má tak voči nim povahu rozhodnutia (rozsudky Súdneho dvora zo 16. mája 1991, Extramet Industrie/Rada, C-358/89, Zb. s. I-2501, bod 13, a Codorniu/Rada, už citovaný v bode 22 vyššie, bod 19, a uznesenie Japan Tobacco a JT International/Parlament a Rada, už citované v bode 34 vyššie, bod 29). To nastane, keď sa ich predmetný akt dotýka na základe ich určitých osobitných vlastností alebo na základe okolnosti, ktorá ich charakterizuje vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe, a tým ich individualizuje obdobným spôsobom ako osobu, ktorej je rozhodnutie určené (rozsudky Súdneho dvora z 15. júla 1963, Plaumann/Komisia, 25/62, Zb. s. 197, a z 1. apríla 2004, Komisia/Jégo-Quéré, C-263/02 P, Zb. s. I-3425, bod 45).

- 39 Je preto potrebné zistiť, či v tomto prípade dokumenty nachádzajúce sa v spise umožňujú považovať tieto podmienky za splnené.
- 40 V prvom rade je potrebné určiť, aký je vplyv povahy EZHZ v prípade EFFCI na prípustnosť žaloby.
- 41 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že nie je možné prijať zásadu, podľa ktorej je združenie ako zástupca určitej kategórie subjektov, osobne dotknuté aktom, ktorý poškodzuje všeobecné záujmy tejto kategórie (rozsudky Súdneho dvora zo 14. decembra 1962, *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes* a i./Rada, 16/62 a 17/62, Zb. s. 877; z 18. marca 1975, *Union syndicale* a i./Rada, 72/74, Zb. s. 401; z 28. októbra 1982, *Groupement des agences de voyages*/Komisia, 135/81, Zb. s. 3799; z 10. júla 1986, *DEFI*/Komisia, 282/85, Zb. s. 2469; uznesenie Súdneho dvora z 5. novembra 1986, *UFADE*/Rada a Komisia, 117/86, Zb. s. 3255; uznesenie Súdu prvého stupňa z 28. októbra 1993, *FRSEA* a *FNSEA*/Rada, T-476/93, Zb. s. II-1187, bod 25, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. júla 1995, *AITEC* a i./Komisia, T-447/93 až T-449/93, Zb. s. II-1971, bod 54).
- 42 Prípustnosť žalôb podaných združením je však dovolená v troch typických prípadoch:
- keď ustanovenie normatívnej povahy výslovne priznáva profesijným združeniam viacero oprávnení procesného charakteru,

- keď združenie zastupuje záujmy podnikov, ktoré sú samé oprávnené podať žalobu,

- keď je združenie individualizované z dôvodu ovplyvnenia jeho vlastných záujmov ako združenia najmä preto, že jeho negociačná pozícia bola dotknutá aktom, ktorého zrušenie sa navrhuje (uznesenie Súdu prvého stupňa z 23. novembra 1999, UPA/Rada, T-173/98, Zb. s. II-3357, bod 47).

43 Z toho vyplýva, že prípustnosť žaloby o neplatnosť podanej združením založeným na účel podpory kolektívnych záujmov jednej kategórie jednotlivcov, závisí bez toho, aby tým bol dotknutý jeho vlastný právny záujem na podaní žaloby, od skutočnosti, či jeho členovia môžu podať takú žalobu jednotlivo. Toto riešenie platí tiež v prípade EZHZ. Z článku 3 nariadenia Rady (EHS) č. 2137/85 z 25. júla 1985 o Európskom zoskupení hospodárskych záujmov (EZHZ) (Ú. v. ES L 199, s. 1; Mim. vyd. 17/001, s. 83) totiž vyplýva, že cieľom takéhoto zoskupenia je len uľahčiť alebo rozvíjať hospodársku činnosť svojich členov a tým zlepšovať ich vlastné výsledky, takže toto zoskupenie má iba pomocnú povahu.

44 Je teda potrebné zistiť, či sa členov žalujúceho zoskupenia napadnutý akt osobne týka.

45 Súd prvého stupňa v tejto súvislosti zdôrazňuje, že samotní členovia žalujúceho zoskupenia sú združeniami podnikov. V dôsledku toho otázka, či sú tieto združenia oprávnené podať predmetnú žalobu, závisí podľa judikatúry spomenutej v bode 42 na osobitných okolnostiach, a teda na skutočnosti, či sa podnikov, ktoré sú jeho členmi, napadnutý akt osobne týka.

O tom, či sa napadnutý akt podnikov v tomto odvetví osobne týka

— Účinok predmetnej smernice na konkurenčnú pozíciu podnikov v tomto odvetví

- 46 EFFCI zdôrazňuje neblahé účinky, ktoré majú zákazy zavedené smernicou 2003/15 a označovanie, ktoré táto smernica dovoľuje s uvedením toho, že neboli vykonané žiadne testy na zvieratách, na konkurenčnú pozíciu podnikov zastúpených dvoma združeniami, ktoré EFFCI zoskupuje.
- 47 Tieto účinky ich teda necharakterizujú voči ostatným podnikom, ktoré nezasobujú odvetvie kozmetických výrobkov alebo ktoré sa obmedzujú na tento trh, ale netestujú svoje zložky na zvieratách alebo nepoužívajú látky KMR. Na to, aby sa akt osobne týkal určitých subjektov totiž nestačí, aby sa ich ekonomicky dotkol viac ako ich konkurentov (uznesenie Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1999, Van Parys a i./Komisia, T-11/99, Zb. s. II-2653, body 50 a 51).
- 48 Okrem toho predmetných podnikov by sa to dotklo iba z dôvodu ich objektívneho postavenia ako spoločností vyrábajúcich látky používané kozmetickými podnikmi, ako aj inými podnikmi rovnakým spôsobom ako akýkoľvek iný subjekt, ktorý sa nachádza v Európskom spoločenstve v rovnakej situácii (pozri v tomto zmysle uznesenia Súdu prvého stupňa z 25. júna 1998, Sofivo a i./Rada, T-14/97 a T-15/97, Zb. s. II-2601, a z 15. januára 2004, Valenergol/Rada, T-393/03, Zb. s. II-0000, bod 19).
- 49 Okrem toho z okolnosti, že dotknuté podniky sú v určitých krajinách hlavnými podnikmi odvetvia, nie je možné vyvodiť, že patria do okruhu hospodárskych

subjektov, ktoré je možné individualizovať a identifikovať podľa kritérií vlastných výrobku, o ktorý ide, alebo podľa hospodárskych činností, ktoré vykonávajú. V zásade totiž môže obchodnú činnosť vykonávať akýkoľvek podnik, ktorý sa nachádza alebo sa môže nachádzať v rovnakom postavení ako tieto podniky (rozsudok Súdneho dvora zo 17. januára 1985, Piraiki-Patraiki a i./Komisia, 11/82, Zb. s. 207, body 12 až 14).

- 50 Súd prvého stupňa napokon nemôže prihliadnúť na skutočnosť, že podniky, ktoré patria do združenia, ktoré sú zastúpené žalujúcim zoskupením, sú znevýhodnené v hospodárskej súťaži, keďže by sa mohli stretnúť s inými výrobcami kozmetických výrobkov, ktoré používajú „klamlivú etiketu“. Toto tvrdenie sa opiera o jednoduchý nepreukázaný predpoklad, podľa ktorého určité subjekty nedodržiavajú svoje zákonné povinnosti. Aj keby sme pripustili, že taký predpoklad môže nastať, nezbavuje to žalujúce zoskupenie povinnosti splniť podmienky prípustnosti ustanovené v článku 230 štvrtom odseku ES.
- 51 Je preto potrebné zistiť, či v tomto prípade existujú iné okolnosti, ktoré charakterizujú podniky združené v EFFCI.

— Existencia zmluvných záväzkov

- 52 S odkazom na rozsudky Súdneho dvora Piraiki-Patraiki a i./Komisia, už citovaný v bode 49 vyššie, a z 26. júna 1990, Sofrimport/Komisia (C-152/88, Zb. s. I-2477), tvrdí žalujúce zoskupenie, že zákaz testov na zvieratách a látok KMR núti podniky,

ktoré patria do združení, ktoré obhajuje, aby neplnili zmluvné záväzky, ku ktorým sa predtým zákazníkovi zaviazali, pričom tak riskujú, že utrpia značnú hospodársku ujmu.

- 53 Ako však už uviedol Súd prvého stupňa v uznesení *Établissements Toulorge/Parlament a Rada*, už citovanom v bode 37 vyššie (bod 64), Súdny dvor v každej z takýchto vecí zisťoval, či bola preukázaná existencia určitých osobitných vlastností alebo okolností, ktorá žalobcov charakterizuje vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe, a tým ich individualizuje obdobným spôsobom ako osobu, ktorej je rozhodnutie určené. Presnejšie, z už citovaných rozsudkov a z rozsudku Súdneho dvora z 10. apríla 2003, *Komisia/Nederlandse Antillen* (C-142/00 P, Zb. s. I-3483), vyplýva, že na to, aby odvolávanie sa na zmluvné záväzky viedlo k prípustnosti žaloby o neplatnosť, je nevyhnutné splnenie dvoch kumulatívnych podmienok. Najskôr je potrebné, aby ustanovenie vyššej právnej sily, ako je právny akt, o ktorý ide, ukladalo inštitúciám povinnosť zohľadniť postavenie žalobcov osobitným spôsobom v porovnaní s postavením akéhokoľvek iného subjektu dotknutého týmto aktom. Potom je potrebné, aby žalujúce podniky už mali uzavreté zmluvy, a aby ich plnenie, ktoré malo prebiehať počas doby uplatňovania sporného opatrenia, bolo celkom alebo sčasti znemožnené.
- 54 V tomto prípade žalujúce zoskupenie v prvom rade neuvádza ustanovenie, ktoré má vyššiu právnu silu ako predmetná smernica, ktoré by mali zaväzovať Parlament a Radu, aby zohľadnili negatívny dopad, ktorý by táto smernica mohla mať na hospodárske postavenie podnikov, ktoré patria do združení, ktoré zastupuje.
- 55 V druhom rade vôbec nepreukázal existenciu platne uzavretých zmlúv, ktorých plnenie sa stalo nemožné z dôvodu prijatia a nadobudnutia účinnosti napadnutého aktu.

— Účinnok na práva duševného vlastníctva

56 EFfCI ďalej tvrdí, že jeho členovia sú individualizovaní osobitným charakterom práv z patentov, ktorých sú majiteľmi, keďže im tieto patenty podľa jeho tvrdenia priznávajú výhradné práva používať a uvádzať na trh výrobky, na ktoré sa vzťahujú.

57 Je však potrebné zdôrazniť, že existencia právnej ochrany know-how a obchodného tajomstva podnikov, ktorých obhajujú združenia, ktoré sú členmi EFfCI, ich nemôže charakterizovať vo vzťahu ku všetkým ostatným výrobcom chemických výrobkov, ktorých sa sporná smernica týka. Aj oni sa môžu domáhať tejto ochrany vo svoj prospech, keďže výroba a obchodovanie s výrobkami sú často chránené právami duševného vlastníctva. Okrem toho, zatiaľ čo je pravda, že každý patent identifikuje výrobok, ktorý je ním chránený, smernica, ktorá je predmetom sporu, nebráni používaniu špecifických patentov, takže prípadné porušenie práv duševného vlastníctva vyplýva iba z neosobnej okolnosti, že sa vyrábajú látky na použitie v kozmetickom priemysle.

58 V tejto súvislosti treba situáciu, o ktorú sa opiera rozsudok Codorniu/Rada, už citovaný v bode 22 vyššie, odlišiť od tohto prípadu. Právna úprava, ktorá bola predmetom sporu v citovanom prípade, vyhradzovala označenie „crémant“ okruhu určitých výrobcov, hoci žalujúci podnik mal zapísané toto isté označenie ako ochrannú známku a používal ju už dlhú dobu pred prijatím nariadenia, ktoré bolo predmetom sporu, tak, že sa vyčleňoval oproti všetkým iným hospodárskym subjektom. Viac ako abstraktné požívanie práva duševného vlastníctva, išlo o osobitosť označenia, ktoré toto právo chránilo a ktorého žalobca bol istým spôsobom „vyvlastnený“ napadnutým aktom, teda osobitosť, ktorá ovplyvnila riešenie prijaté v rozsudku Codorniu/Rada, už citovanom v bode 22 vyššie. Účelom smernice, ktorá je predmetom tohto sporu, naopak nie je chrániť presné právo duševného vlastníctva určitých subjektov na úkor podnikov, ktoré obhajuje žalujúce zoskupenie.

- 59 EFFCI sa však dovoľáva skutočnosti, že obhajuje záujmy združení, ktorých členmi sú spoločnosti, ktoré sú držiteľmi patentov, ktoré je možné namietat' voči tretím osobám a ktoré chránia know-how získané vďaka stálej snahe o inovácie, ktoré sú nevyhnutné na zachovanie ich konkurenčných pozícií.
- 60 Súd prvého stupňa však podotýka, že v trhovom hospodárstve nie je nevyhnutnosť inovovať na účely zachovania konkurenčného postavenia takou skutočnosťou, ktorá individualizuje dotknuté podniky. Napokon aspoň v tomto prípade možnosť namietat' patenty tretími osobami nerozlišuje práva, ktoré chránia, od iných práv, ktorých majiteľmi sú zvyčajne hospodárske subjekty a ktoré majú ten istý účinok. Preto táto možnosť namietat' neodlišuje hospodárske subjekty, ktoré sú majiteľmi patentov, od iných.
- 61 Z horeuvedených úvah vyplýva, že ustanovenia smernice 2003/15, ktoré sú predmetom sporu, sa podnikov, ktorých záujmy obhajuje žalujúce zoskupenie, osobne netýkajú.
- 62 Tento záver nevyvracia rozsudok AKZO Chemie/Komisia, už citovaný v bode 29 vyššie (bod 28), v zmysle ktorého „sa obchodnému tajomstvu zaručuje osobitná ochrana“. Ochrana, na ktorú odkazuje tento rozsudok, sa v skutočnosti týkala neprezradenia tajomstiev v rámci politiky hospodárskej súťaže podľa článku 19 ods. 3 a článku 21 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 17 zo 6. februára 1962, Prvé nariadenie implementujúce články 85 a 86 zmluvy (Ú. v. ES 1962, č. 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3). Nie je z neho možné vyvodit' žiadny záver o prípustnosti žaloby s odkazom na podmienky, na základe ktorých musí byť žalobca osobne dotknutý. Teda v rozpore s tvrdením žalujúceho zoskupenia rozsudok AKZO Chemie/Komisia, už citovaný v bode 29 vyššie, neumožňuje dospieť k záveru, že ustanovenie právneho predpisu sa osobne týka každého držiteľa práva duševného vlastníctva, ak sa ho môže dotýkať.

O existencii osobitných procesných práv

— Pokiaľ ide o žalujúce zoskupenie

- 63 Podľa judikatúry môžu osobitné okolnosti odôvodniť prípustnosť žaloby o neplatnosť podanej proti všeobecne platnému aktu združením aj vtedy, ak sa priamo a osobne netýka členov tohto združenia. K tomu dochádza najmä vtedy, keď združenie zohralo úlohu v procese vedúcom k prijatiu tohto aktu (uznesenie Súdu prvého stupňa z 2. apríla 2004, Gonnelli a AIFO/Komisia, T-231/02, Zb. s. II-1051).
- 64 Žalujúce zoskupenie v tejto súvislosti tvrdí, že sa zúčastnilo procesu, ktorý viedol k prijatiu smernice, ktorá je predmetom sporu, tým, že poskytovalo vedecké údaje a vlastné stanoviská k otázkam, ktoré sa prejednávali.
- 65 Dobrovoľná účasť na príprave aktu legislatívnej povahy v procese, ktorý nepočíta s účasťou jednotlivcov, však na rozdiel od účasti na procese, v ktorom je takáto účasť predvídaná, nemôže zakladať oprávnenie napadnúť tento akt žalobou (uznesenie Súdneho dvora z 23. novembra 1995, Asocarne/Rada, C-10/95 P, Zb. s. I-4149).
- 66 Okrem toho článok 13 smernice 76/768, ktorého sa žalujúce zoskupenie dovoľáva, mu nepriznáva právo účasti na príprave napadnutého aktu, keďže sa týka iba dodatočného vyznenia podnikov, ktorých sa individuálne akty prijaté na vykonanie tejto smernice týkajú.

- 67 Keďže EFfCI neuvádza na podporu svojho tvrdenia iné ustanovenia, treba sa domnievať, že jeho zásahy boli neformálnej povahy a neodôvodňujú prípustnosť žaloby o neplatnosť.

— Pokiaľ ide o združenia patriace do žalujúceho zoskupenia alebo o podniky, ktoré ich tvoria

- 68 V tejto súvislosti stačí uviesť, že žalujúce zoskupenie sa nedovoľovalo skutočnosti, že by mali združenia, ktoré sú jeho členmi, alebo podniky, ktoré sú v ňom zoskupené, osobitné procesné práva.

O otázke účinnej súdnej ochrany

- 69 Posledné tvrdenie EFfCI sa opiera o nevyhnutnosť účinnej súdnej ochrany.

- 70 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že stanoviť systém právnych prostriedkov a postupov, umožňujúcich zabezpečiť dodržiavanie práva na účinnú súdnu ochranu a v tomto zmysle vyplniť prípadné medzery v Zmluvách, patrí do právomoci členských štátov. Okrem toho Súdny dvor rozhodol, že nie je prijateľný výklad pravidiel prípustnosti uvedených v článku 230 ES, podľa ktorého by mala byť vyslovená prípustnosť žaloby o neplatnosť v prípade, ak sa po konkrétnom preskúmaní vnútroštátneho procesného práva súdom Spoločenstva preukáže, že toto právo nedovoľuje jednotlivcovi podať žalobu, ktorá mu umožňuje spochybníť

platnosť napadnutého aktu Spoločenstva. Totiž, „taký systém by vyžadoval, aby v každom osobitnom prípade súd Spoločenstva skúmal a vykladal vnútroštátne procesné právo, čím by prekročil svoju právomoc pri prieskume zákonnosti aktov Spoločenstva“ (rozsudky Súdneho dvora z 25. júla 2002, *Unión de Pequeños Agricultores/Rada*, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 43, a *Komisia/Jégo-Quééré*, už citovaný v bode 38 vyššie, bod 33). Toto posúdenie treba tým skôr použiť vtedy, keď tak ako v tomto prípade žalobca netvrdí, že vo vnútroštátnom práve neexistujú právne prostriedky umožňujúce vnútroštátnemu súdu spochybníť platnosť spornej smernice (rozsudok *Établissements Toulorge/Parlament a Rada*, už citovaný v bode 37 vyššie, bod 66).

Záver

- 71 Z vyššie uvedeného vyplýva, že sporné ustanovenia sa osobne žalujúceho zoskupenia netýkajú. V dôsledku toho musí byť žaloba zamietnutá ako neprípustná bez toho, aby bolo potrebné preskúmať podmienky, podľa ktorých sa musí napadnutý akt osobne týkať žalobcu, ako aj iné námietky neprípustnosti, ktoré vzniesli žalovaní.

O trovách

- 72 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ho na náhradu trov konania v súlade s návrhmi žalovaných.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (tretia komora)

nariadil:

- 1) **Žaloba sa zamieta.**

- 2) **Žalobca znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania, ktoré vznikli žalovaným.**

V Luxemburgu 10. decembra 2004

Tajomník

H. Jung

Predseda komory

J. Azizi

